

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

2

L. Luciani mosatensi Dialogi qui in fra scripto carmine suis

nomib⁹ explicatur. ad commendā
linguā, & facundię cultum
nanciscēdum, oppido
q̄ aptissimū.

Titus Tuerlerus Lectori.

Lucius exultos placido sermone lepores
Explicat in variis, cultior ipse, libris
In qb⁹ est uirt⁹, Scapha, Scipio, sic Palinur⁹
Et simul Herculei, nomina clara, ducis.
Optimus orator, uates celeberrimus idem
Cetera & arbitrio, uerisat ubiq^z, suo
Rusticus es, quid ni si non uirtutib⁹ ultro
Eximiis docti, commoneare, uiri.

TUERLERUS.

Clipfix, apud Melchiorem
Lottherū.

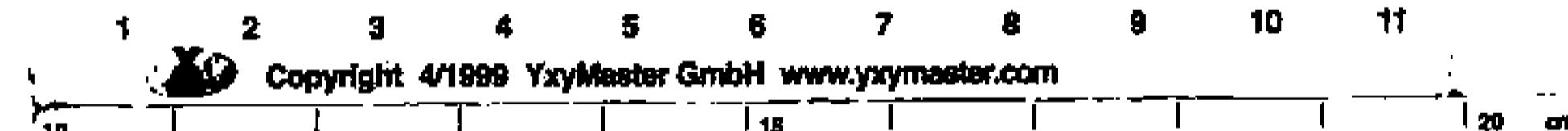

A B C D E F G H I J K

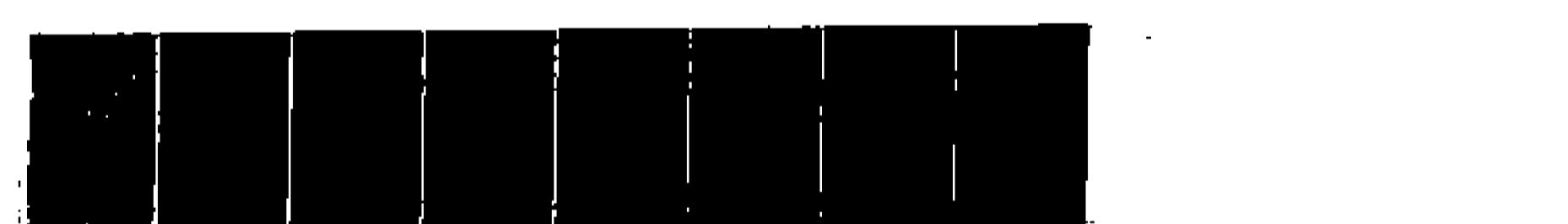

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Copyright 4/1999 XyMaster GmbH www.xyymaster.com

L M N Focus O Balance Q R S T U V

12 13 14 15 16 17 18 19 W X Y Z

VierFarbSelector Standard* - Euroskala Offset

**LVCIANI SCIPIO INTERLOCVTO
RES, ALEXANDER, HANNIBAL, MINOS, SCIPIO,**

Nibis regis est aper Ha. sed liber Alexander non prosternit
est qui prosternit Ha. Libyce, me decet preponi, melior qui
Libi*n*s dicitur dicitur sed Ha.

dicitur sed sed Ha. Immo vero me. ALE. Item
dicet ergo Minos, qui spiritu fultissimus iuvenia
dex est habitus. MI. Qui restut? ALE. Hic est Hannibal Carthaginensis, ego autem Alexader Philippi Regis filius. MI. Per Ioue ueris glorioſi, sed quae de re

uobis altercatio est? ALE. De prestantia, dicitemur Dicitur id est ad
is se feliore, qui ego, duce exercitus fuisse. ego uero. La. Dicitur prometum illam
non hoc solum, sed omnimbus ferme qui ante mea etatem

fuere in re militari prestatiore me fuisse affirmo. MI:

Dicitur ergo vterque, pro parte uirilis, tu o Libyce prius

loquaris. RA. Vnus hoc me iuuat, ut & hic sermonem grecum didicerim, ut neque etim hac in re Alexader me supet. Illos maxime laudis dignos puto, qui quum parui a principio fuere pripria virtute ad magnam gloriam euadere, potentesque facti & principatu digni visi sunt. Ego

cum paucis quibusda Hesperiā primū iuades, quum subcō sul essem optimus a fratre iudicatus, maximis rebus idoneus visus sum, tu Celtiberos cœpi, gallos deuici & quum magnos mōtes transmigrassem omne, Hesridanū trascriri, multasque ciuitates eueri, & planā

A. ij
Hesridanū Italia fluvius est omnino modestus
qui sit radis cognoscitur(3)

gratias propter digne lorones vias obseruas
Nam p̄fici amicos tuos modicū ador LVCIANI.
Haginensem et misi sequi liberi
victoris hinc, & Italā subiugauit, & usq; ad suburbia Romana graſ
re & plū.
satus sum. Tq; vno die Romanos occidi, vt corū
quod Romanos mori annulos modiis mēsurari oportuerit, & ex cadaue
scat yolu sib; qm; de
tq; p̄fici fūtūs audītibus pontes fluminibus fecerim, atq; hæc omnia p̄e
amicos gestare.
nisi, nec Amonis dictus filius, neq; deum me fin
Ammon imp̄s qui in Olympiā
ris arietē in libato gens, aut mātris insomnia narrans, sed n̄e hominē
les sonis dīgō & ore
maris qd inētū
fatebar, pugnabamq; cōtra dūces magna pruden
tia, contra milites magna audacia, atq; fortitudine
præditus. Non aduersus Medos aut Armænios, q
Alexander fortia
Sicca do morte qm; audētē victoriā tradunt. Alexander vero patris
eo philippe in primis regnū
eip̄m p̄fici fato rō regni successor, & id fortunæ quodam im̄petu am
pliavit, qui cum vicerit illum miserum Dariū ap̄d
in p̄tib; Sufim & Arbellas victoria cœpit, antiquam ex pa
zōis griffis qm; tre consuetudinem omittens, delabi non turpe p̄
postea in libato re
laborat, seque ad Medorum delicias inuitari libens
Ha: responis s^r ter tulit atque in conuiuiis amicos interemit. Qui
no amos filii ap̄d
pellon; regiis fo
bus quum morerentur auxiliari conatus est. Ego
nauigante p̄fui, continuoq; me hominē priuatum
dedi, & damnatus æquo animo rem tuli. Quæ qui
de me ḡ barbarus natus, omnisq; græcorū disciplis

SCIPIO.

nō exp̄s, & neq; Hōmerūm, vt hic, edidici, neque
Aristotele magistro eruditus, sed solum mea natus
ra optima sum v̄sus. Hæc quidem sūt quib⁹ mē mes-
liorem Alexāndro esse puto. Si v̄ero ea causa mihi
hic preferēdus est, q̄ caput eius diademate ornau-
rit, id deorum forsati apud Macedones est, non ta-
men ob id p̄stantior hic videatur generoso duce, &
viro, q̄ mētissentētia, magis q̄ fortūa est v̄sus. MI.
Hic em̄ orationē neq; ingenerosam, neq; vt libycū
decebat, dixit. Tu vero Alexander quid ad hæc ins/
quis, AL. Oportet quidem o Minos homini, adeo
temeratio, nihil respondere. Solum em̄ re homēta-
tis edocere potest, qualis ego Rex, qualis hic latro
habitū fuerit. Aduerte tñ an parū ipsum superaue-
rim. Adolescens adhuc rem aggressus regnū obti-
nui, & de patris mei interemptorib⁹ vltus sum. At
quū Th̄ebas subuertisse, toti græciæ terror fui
ab eā dux elect⁹, neq; dignū putauī Macedonum rē-
gno me contentum esse, quod pater reliquerat, sed
totū terrarū orbem sperans, durūq; putans nisi res-
rum omniū dñs factus essem, paucos quosdā mecum
ages in Asiam me trāduxī, & ducem Theogonium
magna pugna vici. Lidiā, Ioniā & Frigiā cœpi, &
lidi regis est minoris sy-
lidi regis est minoris sy-
lidi regis est minoris sy-

Dñdematrona vñ
gestamen vñis est dñ
suo faber ap̄modi la
q̄sime capis ligari

Minos m̄d̄r̄ adsp̄
dñdñ ad alexandri ab
q̄sime

Magni alexandri exa-
nō responsa brevis q̄
q̄sime

Th̄ebas habens tabe-
vba Cœrie et in grāto
Sic orōnic agnōris
filiis vñi Corfinis ferri
lesq; noti s̄unt

Lidi regis est minoris sy-
lidi regis est minoris sy-
lidi regis est minoris sy-

LVCIANI.

tandem quæcumque transierim subiugans veni ad ipsius
locum, ubi datus me expectabat, infinitos exercitum
agens. Post haec o Minos nescis quod ad vos uno die
mortuos miserim? Dicit enim Charon, tunc libi scapha
insuffecisse, sed ligna quodam adiungens illorum plures
transportasse, atque haec profeci me periculis opponens,
& in pugna vulnerari non timens. Et ut quæ apud Ty-
rū & Arbellas gesta sunt remittā, usque Indos veni-
atque oceanum mei regni tronū feci, & illorū homines
phantes habui. Porū vero meū captiuū coegi, & scys-

Opanais flum̄ stratas homines certe non spernēdos subiugauit. Tanaīm
suptransiens magna equitū pugna vici, ac amicos
meos remuneraui. De inimicis vultus sum. Si vero
de homib⁹ videbar parcendū, illis est. Nam rerū
magnitudine, ut tale aliquid de me crederent, indu-
cti sunt, tandem mors me regem occupauit. Hic vero
Hannibal apud Prusiam Bitiniū exulauit, ut crue-
delissimo & pessimo homini cōuenies erat. Q⁹ vero
Italos vicit omittō dicere, nam non virtute, sed ma-

licia atque perfidia & dolis id peregit, nunq⁹ vero ali-
cuius claritudinis autiusti memor, sed quoniam qz
deliciose vixerim vituperauit, oblitus mihi esse vi-

Capua olim nobis detur eoru quæ apud Capua admiserit. Ibi enim mus-

SCIPIO.

licibus deditus est, & voluptatibus is vir mirabilis
 lis per belli tempus inferuebat, ego quoque ea quae
 sub occidente sunt parua quidem putans, nisi uersus
 orientem me impulsem, quid magnificum perfecis-
 sem, sed non digna mihi visa sunt illa pugna
 nasse, in climata redii dominum me fatentia. Nam Ita-
 liam atque Libyam ditidi meae adiungens, usque gas-
 des facile iuuisse. Iam dixi, tu quoque Minos audi-
 ca, haec quidem multis fatis sint. SCI. Non nisi me
 prius audias o Minos. MI. Quis tu vir optime es?
 aut unde quod hisce claris ducibus te conferre aedes?
 SCI. Italus Scipio Romanus. MI. Audiendus quippe es. SCI. Ego o Minos haec non dicam, ne preterire velim, nunquam enim huiusc generis honoris austus fui, sed semper esse quod videti malum, nec quod isti viri fecerunt, in me laudando, alios vituperare, iam preterito mihi omne vitiū displicuit, & bonis artibus a primis annis deditus, humanitatem inferiens, scite solum turpe putaba, sed opere semper perficere, quicquid magnificum a maioribus natu, aut literis didicisse conatussum. Ita adolescentis vixi, ut maxima patriæ spes fuerim, quae illam frustrata non est. Nam quoniam senatus maximo timore a secesset patria relinquens Romanis amicos merito pro gressum radit quae Ita: eis afferit prius De ferro
 voluerunt in securi pectora suspicuntur frigidi aut admodum incisus pectus gladio indegenem non inquit, sed in uare oculi senatorum quis se solivit & prius regit tam prius uana penitencia & deponit uide hinc, si & de ferendo uello pectore & ualorem huius sapientie de piegato & patina

Scipionis p. lapidario
 non inq. p. libri m. opt
 Diogenes p. Janib.
 Le alacrandroq. p. stanni
 exem. ex p.

LVCIANI.

da p̄fūstātēt, vix iūuenis quū ei ætati nō siceret, in
medios lēnes p̄lili, & stricto ēnse p̄atriæ hostē me
habitū pfiteor eu, qui deſerendæ patriæ ſentētiā
ptulerit. Quārē vix quartū & vigesimū annū agēs,
dux electus, non cum magno exercitu, verſus Car-
thaginē iui, atq; Hannibalē ſecutus ulci, atq; cum in
turpem fugā cōuerti . et deuicta Carthagine nō rei
fœlicitate elat' ſum, eundē me amici, eundē mīe p̄ia
post victoriā habuit. Diuites vero i bonis amicis eē
putauī, nō in aurō. Nā per quattuor & quīquagin-
ta annos, quib' vixi, nihil vñq; emi aut vendidi, ex
foro quoq; nunq; diuertissem, niſi que pia mihi aliq;
mō amicū fecissem , & vt mercatorib' pecūias lucra-
ri studiū est. Ita mihi, vt adiſicerer hoīes om̄i mes-
tallo p̄ſtatiōrēs, cura erat. Quib' qualis fuerit Tis-
tus Liuius, ceteriq; hīſtorici testari pñt. At ex Car-
thaginē reuerſu triumphū egi, censorq; fact' ſum
Aegyptū, Syriā, Græciā percurri. Iterūq; abſens
consul electus bellū maximū confeci, & Numantia
euerti, atq; alia egi. Nunq; mē aut in p̄ſperis eleūare
fortūa, aut in adūeris opprimentē vidit, quin tāta
animi liberalitate uſus ſum, vt quū grātiaſ domi-
nus eſſe potuerim, moriēs quattuor & vigīti ſolū

SCAPHIDIVM.

libras argenti reliquerim. Illud nō tacebo, scilicet
mē nunque iniustū, aut crudelē fuisse, aut alicuius gen-
neris voluptate corruptum. Et hæc: ut in principio
dixi: nō ea rōne quod profertur velim retuli, sed graue erat
non monstrare, vt est, Romanos om̄i genere virtu-
tum cæteras gentes superasse. Itaque vt viuus pro pa-
tria pugnaui, patriæque pietatem mihi & rebus cæte-
ris preætuli, sic nūc apud te o Minos propatriā hæc
dicta sunt. MI. Per Ioutem o Scipio, & recte, & vti
Romanū decet loquitur es. Itaque disciplia militari, re-
busque bellics hisce æquale, aut prestantiore sciāmus,
te praeferendū censeo, & Alexander secundus sit, &
tertius Hannibal, nec hic quidē spēnendus est. Minoa imperatores
Yannus propatriā fuit
Appolo quodque ipsi munustis
nos precurvamus ex illa,
~ year

LVCIANI SCAPHIDIVM LOCVTORES,

CHARON, MERCVRIVS, MENIP-

PVS, CARMOLAVS, LAM-

PICIVS, DAMASIAS,

CRATON, MICO,

PHILOSOPHVS,

CHARON.

Vdite quo quidē pacto nostra se nego-
tia habeāt, parua emus (vt videris) ac vtrum
nobis est nauicula, rimisque fatiscit, ac
fluctuū impulsionē naufraga est. Vos vero nonulli
simul aduēitis, plurima quisque secū deferetur. Si eis

B

LVCIANI,

go his cum rebus Scapham ascēdetis, vero postmo
dū vos pœnitēbit, maximeq; qſq; nare ignorabit.
Quo itaq; consilio tute nauigem⁹ ego vos docebo,
nudos omniūq; vacuos rerū iſgredi quoſcūq; opor‐
tet, ac cūcta ſupfluua in rīpa deponete. Hoc itaq; mō

Cyaxon memini nostri capax vixerit nauicula. Quare o Mercuri
hoc tibi de cetero ſit curæ, pter nudatos rerūq; omis‐
niū vacuos, nemine admittere, in ipo ſtans itroitu,
peplā aliaq; (ut dixim⁹) facito quēcūq; depoñere
agnosce, & recipe, sed nudos iſgredi cōge. MER.
Per pulchre dicis, ſic enim fāxo, ſed quis nam eſt iſ
prior? ME. Ego ſum Menippus, at vide o Mercu‐

Merco ſarili geniſ ſolliſ ſupere *peram, baculumq; in lacum proieci, ac pallā mi‐*
ſimile pera viatoris ſolliſ ſupere *nimetuli. MER. Aſcēde Menippe oīm fortissime,*
primūq; apud nautā locū tene, quō possis omnis iſtu‐
erier. Quis eſt hic alter? CAR. Carmeli⁹ Magarēs
fis amore ſppdito affect⁹, cui duorū talentū vnicū
fuit osculū. MER. Hunc delere decore, labia, oscula

comā ppexā, orisq; rubore, ac vultus nitore, o fa‐
ciusq; opeq; dicit q̄ctū bene, iſgredere iam. Sedq; eſt alter purpurea ve‐
luti apud miferis ſte indutus, caputq; diademate precinctus: LAM.
Ego ſū Lāpici⁹. MER. Tot tataq; veniēs tecū fers,
q; alio amoremq; LAM. Decet ne o Mercuri homine Regē nudū ad‐
dī ſe ſpīriat abjice rogit

SCAPHIDIVM.

uenire? MER. Regem: minime mortuum vero pos-
tius, quare his te exut. LAM. En gazarum abiicio.

MER. Et in solecia, atq; seuitia abiicias o Lampici,
hæcem sua grauitate nostrū submergerēt phafelū.

LAM. Sic faxo, sed saltem diademata cede, ac vestē
regiam habere. MER. Nequaquam, hāc etiam continuo
depone. LAM. Fiat, nunqđ vis aliud? nūc reb⁹ om̄
nibus (vti vides) sum exutus. MER. Crudelitas,

**temeritas, iniuria, iracundia, & alia huiusmodi sunt
deponenda.** LAM. Nudus iam nudus sum. MER.

Ergo ascede, sed tu tam pinguis, tantaq; carne suffi-
fult? DA. Damasias athleta. MER. Videre videoꝝ

^{admissis vestimentis} te in palestris exercitatū eē. DA. Ita, sed me admitte
^{roberi} nudū venientē. MER. Nudus venis tanta carne re-

^{rebus subiectis} fertus? ea est deponenda, nam vnico dūtaxat pede
hoc nostri submergeres Scaphidium. Recuocor coro

not rorix rubinet geret Scaphidium, nec quoque coro
natiōes, p̄coniaq̄ sūt abiicēda. DA. Profecto nūc
ndē sīm nūd? atq̄ alii p̄ mortuis MER. Sic esse

que sum nūd', atq; aliis par mortuis. MER. Sicelle
naḡ decet, īgrēdere iā. Et tu Cratō has abiice ūpēs,
mūrī p̄rit̄ a māllīt̄ tūc̄. Quid s̄p̄t̄ fūrūt̄?

uxuria pariter ac mollitiē, tecū ista ne deferas mō
nēta, nec nō tuorū auctoritates maiorū desere. Itē &
mīlio fērō, sūcū, līberū, sūcū, pīpī

gen' & gloriā tuæ liberalitatis, famā populare, præ
cerea simulacra ac epigrammata, hæc enim o Craton

Dominus dicit quod non vult alio tempore regnare
sicut pater natus est per eum

LVCIANI.

Sunt pgrauissima. CR. Minime ferā, cūnctaq; quis
dē inuit⁹ tñ deserām. proh dñi immortales quid iam
sum⁹ p̄pessi? MER. Dii boni & tu his emīcas armis,
quid tibi vis? & quid sibi hoc trophēum? MI. qm̄ o
Mercuri ād dua dōmi militiæq; facinora feci, ob q̄
ciuitatib⁹ donat⁹ fui. ME. Arma, trophēū humi de
seras, nam apud inferos om̄ix sunt sūma pace cōpo
sita, nihilq; his op⁹ est armis. Sed q̄ est is q̄ sub ho
nestatis habitu supcilio elat⁹, curaq; onustus ac p
plexa barba ornatus, tam lento pēde aduehit. ME.
Mercuri⁹ m̄m⁹ Quidā o Mercuri⁹ Philosophus, immo magis p̄dis
gus & inanitate refert⁹, quo circa iube eū spoliari,
o q̄ multa ridenda, iocabūdaq; videbis sub illa ve
ste recodita. ME. In primis Philosophe hūc depo
ne habitū, tum & reliqua etiā. Proh Iupiter quantā
iactantiā atq; arrogantiā, quantāq; ignauia, insani
amq; & lites, & vanitates, verbaq; scrupulosa, labo
res vanos, nugas, ambages, atq; omniū genera des
ceptionū secum tulit: q̄ primū histe exue, & quoq;
mettre, & potissimū arbitrarē te cæteris æq; lē esse,
non qui queremis hæc dūtaxat ferre valeret. PHI.
Cunctis me exuā? ME. O Mercuri fac ei barbam
abradi, nā est res grauissima. MER. Item deponē

SCAPHIDIVM.

barbā philosophē. PHI. Quis est consor? MER.
Ecce Menippus, capē securi; Menippe barbāq̄ Philoſopho abrade. ME. Serrā pōtius p̄cede, vt res sit
magis ridicula. MER. Satin est securis, o iam barbā
bam deposuisti. ME. Nō vis & supcīta ei abradi?
MER. Maxie. Quid est hoc Philosophē? quid laſ
chrymas? mortēne formidas? ascēde bono animo.
ME. Aliud restat magis pōderosum qd' chlamyde
tegit. MER. Quid cedo. ME. Adulatiōes, blādiciæ,
quæſialia in vita ſibi valde p̄fuerū. PHI. Et tu Meni
ppē q̄ gratia hanc tuā nō abiicis liberalitatē, lāti
ciam, riſum ac fortitudinē, num cæteros fol' es de
riſurus? NER. Menippe huiuscemodi tecū habeto
nam leuia, utiliaq̄ ſunt, & inter nauigandū oportu
na, ſed tu orator deſcre tantā elegantiā, copiaq̄ ver
borum, & quæſiones, ratiocinatiōes, iſſinuatiōes
atq̄ huiuscemodi plura, nam p̄maxiç ſunt grauita
tis. OR. Morē tibi gerā. ME. Scaphidiū ſatis eſt reſ
 fertū, funem igitur a littore ſolute, aſchorā a pro
ra retrahite, ſcalas tollite, malū ſcandite, agite, vela
vētis tradite, tu quoq̄ o nauta clauū dirige. At qd'
fletis umbræ amētes, maxie tu Philosophē? an qd'
modo barbā deposuisti? PH. Nō. ME. Quāobrem

LVCIANI.

ergo? PH. Quia immortale me eē p̄taui. ME. Mē
tit, alia re tristat. MER. Qua? ME. Quoniam elegā,
ter, copiose, quemadmodū solitus est, de cætero nō
crapulabit, neq; noctū clanculū scortari dieq; ados,
lescētes oratiunculis allicere, ac eos pecunia emūge
revalebit, q; obre summo afficit dolore. PH. Tu ve-
ro Menippe nō formidas mortē? ME. Quo pacto?
quū libēs volēsq; ad mortē festinaueri, nemie vocā-
te, s; inter nauigādū nōnulla exaudit vox, vti qbus

Clamor ingens dā a terra acclamantib?. MER. Ita est Menippe, nā
quidā ad subsellia pgunt, q; Lampichi morte cogras-
tulanf, elusq; vxor magna mulierx frequētia domū
reducit, ac filij lapidibus ex vrbe pellunt. Alii Clo-
phantē laudant oratorē, qdā Cratōhi cōdūt epita-
phia. mater q; Damaſiæ cū muliebri comitatu i fu-
nus pdit. Te vero Menippe nemo pfecto plorat, fo-
lus vénis cū silētio? ME. Minimime, nōne rixantes
audis canes, coruosq; crocitātes, a quib? summo cū
certamie iam humor. MER. Strēnuus es. Sed iam p-
fecim? iter. Descēdite vos, rectaç; in ius pgite, nos
bis uero Charon pro reliquis redeundū est. ME.
Itē bonis animis o Mercuri, uos nostrū ad iter re-
uertamur. Quid tanta cum mœſtitia cōtemplam;

*Et hinc in Latine scriptum habet
nisi variis sed dico sicut ergo omnia quae
habetur natus hominis **PALINVRVS.**
Est enim in vi*

PALINVRVS.

nisi ius subire, ius est, feruntq; acerbissimas hic esse
poenias scilicet rotas, ac vultures, atq; vitam exami-
nare cuiusq; necesse est.

LVCIANI PALINVRVS, INTERLO.
CVTORES, PALINV, ET CHA.

CVTORES, PALINV, ET CHA.

Festa nostra adire p

Bsecro te o Charō, sine me vt iam , nauī

O cōscendā. CH. Quis me appellas? PA.

Ego nauita quondā illi⁹, quē nup viue,
tem transuectaſti, Aeneæ Troiani. Ch. Tu ne ille es

qui apud portus Veliⁿos inhūatus iacebas? PA. II
Je ipse sum. sed crede cœlestiū nutū fieri vt transues-
har, q̄rū pdigiis lōge lateq; acq; finitimæ gētes & of-
fa mea iā expiauert, & tumulū mihi tumuloq; insup-
solēnia statuerit. Quare te oroo o iustissime Charon!

patere tādem vt ingrediar, sic prospera semper sit
navigatio tua, sic solida nauis tua, atq; inconcussa.

Ch. Rem iusta petis Palinure, ingredere ut libet.

vō vero tam confertæ vmbrae, quid fatigatis me
preciosus? quid fatigatis, quæ nam hæc vis desider-
rit? Expectate tantisper, dum trans flumen hunc
porto, regrediar q̄ primū. PA. Habeo tibi Charon
immortales gr̄as, q̄ me his tandem eripuisti e malis,
qui me dñe hæc tandem, qua detinebar, transfretandū

LVCIANI.

Cupidine liberasti. CHA. Amo te equidē Paliture,

De pietate tua
Regis misericordia
affamis oritur et infundit & super omnes, quos vñq̄ viderim, mortales, visus
a pietate tuā brevior
formidat longius
magis honestus
tum ppter Aeneam regem tuū quē mihi nomiasti.
est mihi singulari quadā prædit⁹ pietate, tum ppter
meū ctiā quod olim cōmune fuit tibi magisterium,
par em⁹ sibi quisq; parem affectat, delectatq; magis

partem tibi quicquam patet, delectatque magis
quæ inter pares fit, vel cōfabulatio, vel vitæ actio,
afficiebar porro nō modico dolore, quū videbam
te in citeriore hac ripa errante, incertus
sedis tuæ. nec licebat tibi succurrere ppter legem
mihi datam, ne quæm̄q; nisi humato pri⁹ corpore
transporte, sum enim ego minim⁹ inter infernos ha⁹
bitatores, subiectusq; alienæ potestati, cui parere
nō tam pulchri mihi, q; alius necesse sit. gaudeo aut̄
hinc amplexu simili sūc, & lætor q; ea aliquis seorsim tibi obtulerit, q; & tu⁹
in mea misericordia solum implete desideriū, & meū retinellare dolorē (sals
spiritu fuisse ne h̄a fēge officii mei) possum. PA. Immo ego non mis
eror, sed gaudens ppter te dolebam Charō, q; a pspiciebam tot te
graves afflictuosc labores pferentē, sine vlla relaxa
tione. Nec enim me latet, quot, quantisq; vexari ma
lis solent natum gubernatores, qui nihil aliud i vi
ta q; nauigationē exercui, atq; ita exercui, vt nihil
illa grāuitas, nihil periclitatus contingere mortalit

PALINVRVS.

bus putem, ppter quod credibile magis tibi videri
potest si angebat me utiq; fatigatio tua repetetem,
animo antiquas, quas iuuenis etiā sustinebā, nauti
cas fatigationes meas. Quarū experientia iam edo,
Etus, sciebam probe pari malo tuo condolere. CH.
Frustra ppter me dolebas Palinure, nam nihil mo
lestia mihi est ars mea. PA. Quid ais? Ch. Aio gra
tiam me habere, & iocundā artem meā. Vides ut cru
da viridisq; senect⁹ est mihi? memini haud vñq ab
ipsa quā iam omniū annos superō longæua ætate
mea percoelum me esse laboris mei, quin quotidie
insto alacrior atq; valetior, sed intelligo cur tu aliter
tibi pluadeas. Est em̄ cōmunis hic morb⁹ mortaliū
ut fortis suæ quēc⁹ distedeat temp, viuatq; cōtent⁹
nemo studiis suis laudent vero longe ac beatiores
existimant omnes, qui diuersas a se artes atq; actio
nes sequunt⁹, verum fallunt maxime opinione sua.
Nam si recte intueri velint, cognoscēt pspicue nullū
Ium esse in vita eorū statum, qui non magnis scates
sat miseriis, quem non magna grāucl⁹ prurbet un
dic⁹ molestiæ & vexationes. Et si detur aliqui, vt alter
in alterius studia transferat, q; videoas tūc sua cuiq;
leuia videri, quæ prius p grāuitate accusabat, cons

C

Dicitur. Unde hoc
et ppter pgnam q; fisi
meritis & mero (C)
sib; scitum & senzum
debet se iuxta obedi
rit illa q; hinc cū
laudent. Diversa p
res

1 - meratoz aliq
z iustis pnt & adiu
p; o long meratoz

LUCIANI.

trāq̄ ea grauiora quæ prius leuſa videbantur. Itaq̄
ſi bene conſideres Palinure, non eſt ita grauiſſima
conditio, vt ceteris. neq̄ propterea q̄ naucleruſ ſim
ſum eo iniferabilior. Sed tu (vt video) ſequeris va
nos errores mortalium, ego vero integratatem tui,
iudicii q̄ veri lucem ſecutus, dego cōtentus ac lāetus
forte mea, neq̄ adſcribo mihi calamitate, q̄ defude
quotidie nauigando & defatiger. Neq̄ ob hoc arbi
tror quempiam horum qui mecum ſimul vltimas ſe
des colunt, me eſſe beatiore, non ipſos iudices Mi
noem, Rhadamāthum, & Eacum, q̄q̄ magna om̄ies
emineant potestate, nō ipm Ditem, q̄q̄ ſceptro po
tensit atq̄ regna iſta moderetur. Sunt namq̄ & illi
ſui labores, ſuæq̄ moleſtie, & maiores forte, q̄uā &
maiore regiminis ſarcina pmunt. PA. Potes de te
tibi Charon pſuadere vt libet, mihi em de me nūq̄
persuadere poteris, quin ars noſtra ſitq̄ uilla cōpaſ
ratione cæteras laborib⁹ & periculis excedat. Qd⁹
liquido tibi pbarē, niſi q̄ vereor ſedio te afficeret
fortaffe longior narratio noſtra. CHA. Immo ſūz
ma me afficeret recreatiōe. Nam & delectat me tecū
ſermocionari, & nauigatib⁹ etiā magnā anīoꝝ reſ
ſocillationē afferre ſolent h̄mōi cōfabulatiōes. PA.
lī lōo 3 ſubib

PALINVRVS.

Quoniam nō est tibi iniocundū prosequat suscepit ser-
monis nostri rationē, ut intelligam⁹ nō esse durios
rem viam q̄ nautarū sorte, quod tibi facile persua-
deo si animaduertas, q̄ s̄ æst⁹ & frigora tolerare eos,
quos perhorrescere tonitus & fulgura, quib⁹ pers-
fundim̄ imbrīb⁹, qua ventorum rabiē agitari quoti-
die necesse sit. Si cognoscas quo tie eos torqueri fa-
me & siti, quo tie squalore etiā teterrimo cōsumi cō-
tingat, si attendas habitationē eorū instar carceris,
sup̄ellec̄tilem, vel nullā, vel sordidissimā, strata du-
ra, cibaria aspera, potū immundissimū, indumenta
spurca, incommoditatē rerū oīm, noctes insomnes &
sub diuō semp & ingetas. Taceo ppetuum alioqui
quoddā eōrum exilium. Quos patriæ eorum exte-
ros, profugos, vagos, pallantes, ignatos quietis,
priuatos omni (quo nihil est in vita dulcius) con-
fugis, sobolisq̄ fructu, ac iocūditate. quis non abies
etissimos, lōgeq̄ oīm mortaliū miseriose ē iudica-
bit: ptereo scyllā, charibdi, syrtes, symplegades, tot
festa nauigātib⁹ in ar̄ spic̄. Omitto tēpestates, qb⁹
nec visu qc̄q̄ ē tristis, ne horribili⁹, qb⁹ & ad fūmū
vitæ usq̄ discrimē q̄ttidie iactant, quatunt, & (qd
sæpe accidit) summersi tandem obruunt. In quare

Cii

C ii

Symphodus fuit dñe Stephanus in episcopatu m dñi
quod p̄ alioz ḡm̄z p̄b̄t t̄m̄lant c̄m̄ne
n̄at̄ dñi et vñ aḡm̄d h̄m̄l s̄p̄t̄m̄ d̄p̄t̄m̄

LVCIANI,

nemo est qui idoneus magis & ego testis adhiberi
queat, qui cū multis fuerim quassatus tempestatis
bus, tum ea maxime, quæ me ex Sicilia in Italiā na,
vigantē inuasit, tam sœua atq; horrens, ut horrō
sit adhuc mihi ei⁹ recordatio. Nō pñt certe (ut par
es) explicare tibi acerbitate illius tempestatis, sed
quanta extiterit ex hoc facile cōiecturā facere po
tes, q Aeneā ducē, cuius summa pstantia, & animi
fortitudo vbiq; decantat, vidi ego eum cōtremente
grauiter, atq; ingementē, extentisq; ad cœlū manis
bus beatos longe inclamatē eos, quibus ad Tro
nū p̄dūcēbantur iam oppetere contigisset, lamentantēq; pari ab eos
rum morte, ac fortissimi a Diomedis gladio se erē
ptum extitisse, crudelē equidem diem illuxisse om
nibus ultimū, nec ex numero nostro quēq; putauī
euasurū. Non ipsum Aeneā, nō Ilioneū, nō Achae
rem, non Abantē, grādūque Aletem, quoq; naues
longe disiectas, ad summūq; penē exitiū adductas,
nescio quæ vis illa nisi diuina liberauit. CH. Non
incognita mihi narras, hæc enim cā ipa die resciui.
PA. quo id modo? CH. Quo id mō rōgas? An acrē
illū fidūq; Orōtem ignoras ductorē Liciæ nauis, is
quidē tūc submersus cōcessit ad me illico, exponēs

PALINVRVS.

mihi ex ordine omnia quæ tu disseruisti, imploras
deinde opem, rogitasq; multū ut se vñtere in ri-
pa sisterem, quod nunq; passus fui, quñ inter fluctu-
ad hoc corp^s suū sine sepulchri honore iactaretur.
Nūc agit se se circū hæc stagna mœstus atq; errabū-
dus, vidisti illū? PA. Et vidi, & vnicū meorū malo-
rū solatiū habui, dum tantisp; in ripa moratus pari-
cū eo detinebar infelicitate. Nec em falsa de tristi-
cius interitu retulisti, cui² adhuc imago subit mihi,
dum excussum e puppi, contortūq; ter eū atq; cir-
cūactū horrēdū a fluctu rapid⁹ tandem equore vor-
tex absorpsit, sane quod ad me pertinet nihil edisserā-
q; licet eam euaserim tempestatē, amarū tandem aliquā
etiā vitæ meæ finem inueni, excusus & ipse pariter
atq; iactat² inter vndas (quod deerat) insuper ferro
pteræa obtrūcatus. Ex quo nec tñ mihi timui q; Aes-
næ meo, ne tantis vndis surgentib⁹ spoliata magis-
stro nauis deficeret, hæccine eorū delitiæ, opes, trā-
quillitas, sic illis viuitur, sic morit, tui nunc & alio-
rū defende studia & artes, contendeq; si libet maio-
rem esse etiā eorū miseriā & calamitatē, qui patrias
incolentes suas, vxorūq; ac filiorū societate beateq;
escunt, gaudent, ludunt, scortant, amicitias colunt,

LVCIANI,

exercetur commode, habitant magnifice, vestiunt
culte, conuiuantur læte, cubant molliter, iocundos
suos ac geniales agunt dies. Adde qui in vrbib⁹ op-
timates & primarij magnam sibi vendicant aucto-
ritatem, habenturq⁹ summo in precio atq⁹ honore,
qui ius dicunt, qui causas agunt alioꝝ, qui fasces ge-
runt, qui ducunt exercitus, qui vel assistunt princis-
pib⁹, vel Principes ipsi magni, illustresq⁹ sunt, qui
bus nec optabilius quicq⁹ in vita esse video neq⁹ bea-
tius. **CHA.** Falleris lōge Palinure, nam quos beatissi-
mores esse arbitraris, miseriiores illi sunt vlla sine du-
bitate. Nec em̄ negauerim sortem subiectam
esse nautarum magnis malis, sed ita subiectam, ne
comparatione aliarum quæ maioribus etiam, gra-
uantur incōmodis, minus certe misera iudicāda sit.
Quid enim tristius (vt ad tuos veniam) qui patris
as suas colunt, qd miserabilius q̄ domi suę agere, &
& ita agere, vt iocūdiore aliquā q̄ vitā mortē optes?
Quæ vlla maior calamitas, q̄ circūdari urbem ho-
stibus, ingruere bellū, volitare tela, stringi enses, p-
fodi muros, fremere tormentis, saxa dirui, domos
tremefieri, & pcuti? quēq⁹ fatne sitiq⁹ deficere, cors
rūpi aerē, occupari mœnia, spoliari templa, diripi

PALINVRVS.

patronia, publicari bona, incēdia parari, malo sex
ultare, bonos torqri, affici puitijs, expelli domib⁹,
vulnerari, carcerari, relegari, deportari, trucidari
filios aīp arētū ora, vim pati uxores, stuprari gna
tas. Vident̄ an hęc tibi mala Palinure, & an his q̄ tu
memisti villa expte cōparāda? PA. q̄ vera narras
O Charō, q̄ nūc velaudiēs ista phorresco. Venit eīm
mihi ī mentē grauis illa & deplorāda patrię meę des
folatio, Troiæ inquā tā p̄potētis olim atq̄ p̄diuit̄,
cui⁹ euersione nihil credo referri posse crudeli⁹ aut
lachrymabili⁹ us, tantaq̄ fuit calamitatis eius magni
tudo, vt lōge plura etiā atq̄ tristiora, q̄ tu supra me
moraueris, sibi p̄tigerint, quæ si velis om̄ia tibi, vt
rem certi⁹ agnoscas, explicabo. CHA. Haud op̄' est
Palinure, q̄sī & tempus non patitur, & ego hęc
om̄ia non secus ac tu nota atq̄ cōperta habeo. Nā
& mihi renūciauerunt, vt quæq̄ aduentabant anīæ
ex illo bello profectæ. Nihil certe vt nūc tu dixisti
puenit ad aures meas crudeli⁹, aut lachrymabili⁹.
PA. Faxon̄ ut iubeas, sed aduertas Charō grauissi
ma licet hęc sint, rariora tñ p̄tingere, q̄ ea nautarū
q̄ supra exposui. CH. Referā ergo alia frequētiora
& ex ipsis quidem met ciuitatibus, quarum relatio

LVCIANI.

augebit etiam earum miseriā. Vade ora & per ciuitatē, plateas, porticūs q̄d discurre, quid aliud offendes q̄d oblatratiū maledicta, insimulatiōes pestilētissimas, optimi cuiusq; dilacerationē, quid nō exploratorū insidias, inuidentiūq; venena? Diuerte mō gressū ad artificū, mercatorūq; tabernas, accōuentus p̄ te, qd aliud deprehēdes, q̄ sermonū nebulas, fucos, mendacia, deceptionesq; manifestas? Transfer de hīc te ī fora publica sedesq; iudiciariās, qd aliud audies q̄ vndiq; oīa magno strepitu ac clamore mis̄ sceri. Quid intelliges aliud q̄ cædes hominū, cōpilationes furta, grassatiōes, cōspirationes, pditiones. Quæ alia occurrit tibi nisi litigatoꝝ iurgia, & cōtentioes, testiū piuratiōes, causidicoꝝ præuaricatiōnes, iudicū corruptiōes, præsidū ambitiōes ac rapinæ? Quos ibi alios obuiā tibi habebis? q̄ exultantes improbos, lugentes bonos, oppressas uīduas, proculatos pupilos, egentes prostratos? Attolle postea altius oculos & atria principū perscrutare, quā nō videbis ibi assentatorū exaltationē, speculatorū acceptionē, militū audaciā, fœneratoꝝ voracitatem, quæstorū improbitatē, q̄ nō potentū hominū intenuiores vim atq; insolentia? Quas nō cōcussio-

PALINVRVS,

nes? Quas nō populatiōes? quos nō innocentēs ac
cūsari, crīmīari, carcerari, p̄scribi. PA. Grauiā hęc
nīmis ac miserabiliā. CH. At restant alia quae non
minus tibi grauiora, & miserabiliora uidebuntur.
PA. Perge. CH. que fortassis etiā grauiora, & miser-
abiliora iudicab̄, qm̄ dōestica ac freq̄ns magnaç
est eoꝝ pest̄. PA. Fare. CH. Nolo tibi Palinure af-
ferre in mediū graues longosq; artificū & negotia-
torū labores, nō cos qbus afficiunt agrorū culto-
res, nō qbus milites, nō quib⁹ caufidici, cæterarūq;
disciplinarū sectatores, æstus, algores, inediā, pe-
regrinationes, anxietates vel pericula, vulnera, cæ-
des, districtas habitatōes, infinitaç agendi, cuban-
di, vescēdi incōmoda vel fastidia, lassitudines, vigi-
lias, sollicitudines, odia etiā & infamatiōes. Nam si
cōplecti cuncta sermone meo, atq; exeq; voluerim,
tot tantac dicēda se offerrēt, vt præ lōgitudie ma-
ioꝝ ac mole, citius nauigatio nostra q̄ oratio finē
possit inuenire. Omittā itaç & cōmemorabo tñi,
quas inter domesticos parietes, tū seruoꝝ, tū uxos
rū, ac filioꝝ molestias ac turbatiōes pessimas per-
ferre solent, qui gubernatiōi præfunt rei familiarū.
Quius si ita esſes, vt naualis, expert⁹, facile q̄cquid

D

LVCIANI.

dictur⁹ sum, me etiā tacente, & intelligeres, & appro-
bares. Nam scruorū primo in domīos semp̄ p̄mp̄s-
ta maledicta, furta, impositiones, fugas, arrogātiā,
negligentiam rerū, dominorū temulentiā, edacitā-
tem, somnolentiam, tarditatē, ignauia, nemo est q̄
non videat magnā afferre his qui patiunt̄ infelici-
tatem. Deinde filios, quōrū amore nihil dulcius es-
se fertur, quanta animi cū amaritudine aspiciat pa-
rentes, vel ægrotare, vel morte obire, quod frequē-
ter admodū fit. Satis existimo etiā te intelligere q̄
vero graue, & anxiam credis esse eorū, vel pturiti-
onē, vel educationē, vel institutionē, quoties p̄ eis
bonos parētes gemere, suspirare, dolere, torqueri:
Quāta etiā putas pturbatione affici dū quos p̄genu-
erūt, immensacq̄ adeo cura aluerūt vel parū sibi au-
dientes, vel rebelles, & infestos, postea habere p̄tin-
gat, q̄dolenter eos ferre arbitraris, dum insani &
vecordes sunt: dum hebetis & crassi ingenii: dum
effœmiati & molles, dū dilapidat, & euertūt p̄imo:
nia, dū nullo bono operi & studio intendūt, dū p̄ p̄,
cipitia vitiorū oīm uītā ducūt suā. Quid de vxori:
b⁹ loqr⁹: quas dos tumidas, gen⁹ insolētes, forma
suspectas, deformitas reddit inuisas: Quarū līn,

PALINVRVS,

qua nihil pñiciosius, quarū audacia nihil pñigiosius, quarū improbitate nihil execrabilis. Quæ iur gliis sp & cōtētiōibus obtundūt viros, q̄ sp > q̄run̄t, sp exprobrāt, sp insidian̄t. Quib⁹ quū desint cætra nūq̄ tamē lachrymæ, gemitus & suspiria, quæ cæca sua, q̄ tñ ardēt, ornamētorū ambitiōe exhauriūt opes, labefactant domos, cogunt maritos imas los questus, in dira scælera. Non referto turpissima adulteria, quibus nec punīt minus, nec peccat magis quicq̄, ea quanto dolore afficiant bonos pñuges, nemō satis vñq̄ iuditio meo enarrare posset, sed magis nūm doloris argumentū præstant, & grauissimas cædes & ingentia quæ sæpe ppter corruptas uxores bella exarserūt. PA. Hoc plusq̄ vellē scio, nam arduum illud quod ego vidi græcorū, & Troianos rū bellū ppter Helenæ raptū in eam excreuit rabiē quā nulla mūdi regio ignorauit. CH. Quæ totū mūdo manifesta sunt ea tñ nosti Palinure, at si singla, quorū nihil me latet itelligeres, adducereris in tantū stupore ut stupescens etiam p̄ miseratione coniugalem vitā lachrymares. PA. Hui qd narras? CH. Narro quæ quotidie video & pertracto. PA. Ergo Cōnubia putas polluta, & coinqnata. CH. Minime

LVCIANI,

id vnḡ dixerim.PA. At q̄ multas memini me vidis
se ea prædictas honestate, ea religione ac vitæ integritate, vt diuinū quoddā magis q̄ humanū redoles-
re viderentur.CH. Et multas utiq̄ eiusmodi esse
probiteor, sed eas qdem quæ optimis, honestissimisq̄
ortæ parētib⁹, ebiberūt a primis ānis sobrios & ca-
stos mores. Quæ sanctis parentum suorum exemplis
educatæ vitā instituerūt castigate, sapiēter ad man-
suetudinē, edoctæ ad pietatē, ad fidē, ad diuinū cul-
tum, ad rectum cōpositūq̄ regimen rei familiaris.
Quæ se a thiasis, saltibus, sociis quæ se a spectacu-
lis, ab immodestiore cultu, a licentiore colloquo abo-
dicarūt. Cæterū quæ cōtra sanctitatē, quæ malis in-
stitutis petuerūt parentū exemplis imbūtæ, mol-
liter vixerint assuefactæ delitiis, quæ turpī otio, q̄
nihil nisi saltare, canere, fides pulsare, didicēt. quæ
præterea oculis suis auxerūt, matrū p̄fertim obſcœ-
nitates & immūditias. Hasce qua fide & integritate
esse putas erga maritos? Illabunt si quidē tanq̄ ves-
neria tenellis mētib⁹ parentū exempla, inde rarior
etiam: q̄ reris: est hymenalis hōestas, q̄q̄ eas, velemē-
dati s̄ instituant moribus, vel sancto inuitent exem-
plo, parētes simul rāriores habeant. Prodeunt pos-

PALINVRVS.

Itēa in publicū quæc̄ etiā p̄catiores, aperta fronte,
directo gressu, quasi pudicitiā ipsæ cōsecrassæ vide
ant. Et quæ secretū intra cubile p̄bra gesserūt, quū
vestē induerint, illa cōtexisse atq̄ occultasse existi-
mant. Vosq; ea vanū vulg⁹, itavt cernit⁹, vera ducē-
tes esse arbitrami. At ego nihil ac res se habet de eis
iudico, nuda em̄ hic omnia atq̄ aperta sunt, non ve-
ste h̄c tegunt maculæ, nō pallio obhūbunt scelera,
exertos omnes ac nūdatos, rerumq; oīni vacuos,
prorsus hūc ingredi oportet. Quicqd in vita male-
tentatū, maleq; actū est, hic fronte coram ipa demū
gestat, dispoliat, ostentat. Quare non mirū tibi vi-
deat, si quorūcūq; nota habeo crīmina. Qui quorū
cūnq; ipse nūdas, ita vt prædixi, trāsueho vñbras,
q; pinde ingentē video earū tūrbā, quæ cū impudi-
citiā longe apertā, ostendant suā, pudicissimæ tñ in
vita habeant. Quanta s̄ecū in māritos fraudes ge-
rūnt, q; simulatiōes, quot pditiōes, quantā hypocri-
sim, quot aliorū obscenos amores, quot pollutio-
nes, q; suppositos partus, quot mētitas enūtritiōes,
quot alieni seminis susceptas messes? Ac quod ridis
culum magis est lugent, postea ignari mariti in ha-
ce sibi extinctas uxores. Laudant inter coetus, p̄

LVCIANI.

dicant quasi pudicitiae principes. Statuunt in auro
sea, plurimi quoque epigramata codi, orationes scribi,
& punitari curati in laude ac memoriam castitatis si-
deique eaque semper nata. An haec tristia & aniara censes
Palinure? Et an comparatione ullam habere putas,
cum his nautarum, quae ea seueritate & acrimonia rece-
suisti, ut cetera laeta, fausta, deliciarumque plena (si tibi
fides daret) existimada essent. PA. Haud equidem
tanta in ciuitatibus priuatisque domibus, quam modo
enuerasti mala regnare credidisse. CH. Ita perficit
Inexpertos sermonem aliquando inire cum his qui mul-
tarum rerum usum atque expientiam habent. PA. Ita sit. CH.
Quid si animaduertas labores, quos perferunt nautae
corpori magis quam animo infensos, ire concedes am-
plius etiam in sententiā meā. Nam homini res durae, af-
fiduo quodā usu & assuefactione mitiores fiunt, &
quodammodo domantur, quas vero ego memoria
quam animū magis affligunt, non ita usus & assuefactio
mitigare atque edomare potest. PA. Consentio tibi iam,
gaudeoque in eam lucem te illustrante punuisse, ut in-
telligam tam magnā aliorū, & maiorem etiam quam nauta-
rum miseriam. Sed illud non possum intelligere, quoniam
principes saltem ac magni viri, non dicam nautis,

PALINVRVS.

sed cæteris insuper quibuscumq; mortalibus beati,
ores sunt. CH. Cur? PA. Quoniam omnib; abundet
taq; affluant bonis. CH. Quibus? PA. Honore, glo-
ria, opibus, deliciis, amicis, potestate, imperio. CH.
Hisce? PA. Hisce, & multo plurib;. CH. Erras, PA.
Errorem hunc optarem in vita mihi. CH. Deliras
PA. Maluissem ita delirare, qj tua cum sententia sape-
re. CH. Quid si nihil illis miserius? PA. Quid si ni-
hil beatius? CH. Haud vñq; hoc mihi demonstrabis
PA. Non tibi ijs beati videntur, qui quicquid ad ex-
plendas voluptates optari potest, assequuntur qbus
conuiuandi, cubandi, vngendi, lauandi, ludendi,
venandi, aucupandi, ad omnem nitorem atq; fa-
cietatem semper facultas sit. Quibus quotquot ve-
lint cōcubitus fæminarū, quotquot velint arua,
equi, canes, quibus tot sunt serui, tot exculta pala-
tia, tot munitæ arces, oppida. Qui tñ possideant au-
ri, gemmarum, vestiū, suppellectilis. Quib; audiāt
omnes, adsurgat, inclinet. Quos populi verentur, tñ
meat, laudent, decatent. Qui leges dicat, mandet, ex-
erceat, prescribat, puniat, extollat amicos, vñdicet ini-
micos, trucidet rebelles. CH. nō est tam magna (vt
existimas Palinure) eorum beatitudo. Nam parit

LVCIANI.

certe fastidiū tāta bonor̄ p̄tinuatio, tātaq; affluētia
Neq; sapit t̄fī, quæ non aliqñ intermittit voluptas,
præterea quōd eos tu beatos iudicare potes, q; tantis
opib; atq; deliciis suis nunq; fruunt cū iocūditate,
nunq; cū gaudio, quæ in tanta rerū copia nūq; exhibi-
tarēt se, nunq; releuēt animū, nunq; exultēt. Qui tā-
ta licet honorū vbertate redundātes, tristitia tñ sp̄
obducant, solicitudine p̄mant, anxietate torqueant.
Nō tibi multo optabilior videt priuatorū p̄ditio?
quoq; & vita sēcūrior, & voluptates etiā si mentē in-
tendas maiores sunt, quos summa semp condit hi-
laritas, mūlcet festiuitas, explet alacritas. Quāntā
pūtas afferre delectationē, cōmūnis, qūæ cū uxoris
būs & filiis vita exigit, dūm cūbant tūte, vescuntur
lete, iocant modeste, qj dulcem esse arbitraris amic-
orū inter se & æqualiū parē vitā, domesticū vsum,
frequētē cōuentū. Quid eorū amore suavi?, cō-
fabulatiōe grati?, curis meli? atq; cōmodi? Quātū
credis letitiæ & exultatiōis habeat eorum cōuiuia,
ludi, cantus, saltatiōes, quāntū dilatent animos & pa-
mulceant. Quāntū emanet mellis, cuius nec stillā
principū aliq; degustauit. PA. Haud itelligo Cha-
ron, hanc quā refers regū tristiciā atq; anxietatē, q;

PALINVRVS.

Inter risus tñi, blâdicas, iocosq; versant, quib; semper psallat, cantat, plaudat, & quicquid ad trâsigē, dñ hilarem vitam excogitar, pôt exhibeat. CHA.
Etiā vt video iūdicas Palinūre q̄ oculis tm̄ patent, quo errore decepti mortales, plurimū seduci solent sed quōd certū afferre possunt iudicium exteriora corporis: quæ velamenta quædā magis sunt veritatis, aut quid certi promittere & ostentare potest frontis hominū? quæ plures q̄ Protheus species mētiri, atq; in plures mutari queat. Cōsiderandæ sunt secretæ animi fibræ, pscrutadæ sunt intérieuris mētis latebræ, quas si peruidere ita vt frontē posses, proh dolor quantā ibi malorū turbā, quantā formidinū atq; strepitationū aciem introspiceres, quot angores, sollicitudines, suspitiones, quot pestilentes morbos, & pturbatiōes, quāta aperirent vīcera, q̄c plagæ & cædes, quot insidiæ, quot enses, & telorū infinita genera, quæ nec somnos eorū quietos, nec cibos placidos, nec opulentia dulcē, nec imperiū iuscundū nec delicias iocosq; lætos esse pmittant. PĀ:
Nesciebā adhuc hæc eoꝝ q̄ dominant mala, sed cur illis ptingat tanta, nō capio. CH. Cōtingūt rāta ppiter graues inimicitias, acerbac; odia quas continuē

LVCIANI;

cum finitimiis ciuitatibus, cum subditis sibi populiis, cum sibimet ipsis etiam gerunt, quo sit ut ingravescentibus odiis, incrementibusq; iniurias, quibus quotidie afficiunt quemque, necesse sit illos torqueri & affligi grauiter, confidere nemini, suspicari omnia, possunt extimere muscas etiam (ut aiunt) volantes, gaudere & letari nunquam, tristitia & moerore destineri semper. PA. Adducis me facile ut credam, suspectas eos habere finitimas ciuitates, cum quibus & infensa odia confiteor, propter continua que exercentur bella, & dominandi libidinem qua plurimum incendunt. Cum suis vero quibus imperant populis nihil accipere possum, nisi amorem & dulcissimam pacem. Porro si cū finitimiis sint inimicitiae. Si oriantē bella, ac demum etiam augentur imperia, subducuntur opida, profligantur acies, spoliant & captiuant hostes, populationes magnae fiunt, tropheis decoratur patria, victorij celebraunt, triumphis extollunt. Ob quae & principū gloria, & urbiū ornat⁹, & inimicorum timor, & populorū iter se laeticia atque erga principes fides & amor crescit. CH. At tamen narras quae prospera sunt & læta, ac quae frequenteribus accidunt aduersa & tristia p̄termittunt. Quasi semper eos putas de-

PALINVRVS.

bellare hostes, potiri victoria, triumphis exultare,
nunq̄ vero vinci, prosterni, agros suos populari,
bona sua diripi, & e suis se oppidis deīci, sed maios
ra hæc pretereamus, de minorib⁹ tantum dicatur.
Quippe si cōferas quas strages suorū & eedes sub-
stinent, cōperies longe maiore danno & lucro par-
tas eorum victorias constare, discussaque ratione de-
cessisse plus illis q̄ accessisse. His adīcias vt populo-
rum etiam suorū odia, nēdum finitimorum intelli-
gas, qđ ad inferēda bella & psequēdos hostes, op⁹
illis est ingēti & munito exercitu, inlto nauigio, lō-
ga armorum & machinarū prēparatione, quæ quū
magno & inestimabili constent sumptu, nec ppris
suppeditent redditus, necesse est nouis vectigalib⁹
vexare populos, nouas inducere pstationes nouas,
āgarias, augere tributa, multiplicare onera, exhau-
rire æs omniū, eradi marsupia, immo viscera pau-
perum, paruos atq̄ magnos diripere, spoliare, con-
culcare. Inde fit, vt quum inuisos manifeste se cūct̄s
intelligāt, suspectū tū sibi icipiāt habere quēq;. Nul-
lo fidēi, nulli⁹ amicitiæ credere, cōiectari oīa i malā
ptē. Habere m̄ loc in se pessimū malefactorū cōscien-
tia, vt q̄ illū iūta affect, nūq̄ renocarii amicitiā, nūq̄

E ij

LVCIANI,

mitigari & ad venia moueri posse putet, p inde magis insurgit, grauiores innituntur iniurias, huc prescribunt, illum carcere includunt. Quorundam patrimonia publicant, alios jugulari aut strangulare iubent, voluntate pro ratione utuntur, eorum quoque quos tantis lessent malis cognitos affines, amicos, socios, seruos quasi fidei suae dissidentes presequuntur. Tu cæteri qui chariores etiam videbant exempla aliorum propounderunt sibi acuunturque ipsi non minus odia. Nam non minus rebus suis ac saluti suæ timet. Ita pedetem ciuitas omnis inde dignata, obmurmurat, rapitur ira, odiis incendi, coquunt nouas cogitationes, noua concilia moluntur. Mox eo deueniunt ut haec intelligentes videantur quæruæ ruinae, quantoque precipitio subiaceant, per tenuissimo quasi quodam filo pendeant impia sua. Tu cernas eos pallere, tristari, consumi, expauere osa, torquri scelerum suorum conscientia, quæ prima est poena regnum. Timere hostium insidias, ciuium conspirationes, domesticorum perditiones, oppressorum vindictas. Tunc securum nihil existiare, nisi quod vi ac ferro tueantur. Propterea non credunt se tuto cuiusquam non ministris, non necessariis, non germanis, quorum maiorum etiam quam aliorum auctoritatem magis formidant, arcent se ab aspectu & presentia omnium, cingunt se

PALINVRVS

fossis & aggeribus, claudūt se arcibus q̄ si ad ppetus
os damnati carceres, custodib⁹ etiā tanq̄ ad expedi-
tionē belli paratis, vt obsiderie eos putes circū uallās
tur. Nihil illis dulce, nihil sapidū, nihil iocundum,
Dormiunt cū magna ingetudine, cum maiore etiā
vigilant. Terret illos cōuentus hominū, angit solli-
citudo, timent colloquia, timent salutationes, timet
dona, suspecti illis aditus, suspectæ sellæ, suspecti ci-
bus & potus, qui nec etiā nisi p̄gustati sumunt, su-
specti pellicū & itē vxorū thori. Quib⁹ mirū est, cur
sine cuiusq̄ p̄gustatione cōgrediant̄, ipsos vero q̄/
rum se custodiz̄ comiserunt non min⁹ extimescūt,
quibus quū carere nequeant ob tutelā suam, eo ma-
gis augetur, orū timor & miseria, quo armatos p̄
firmiore illos p̄fidio eē & necesse sit, q̄re alienigēas
& barbaros hoīes atq̄ abiectissimos quosq̄ sibi de-
ligunt, eosq̄ frequēti⁹ comitant̄. Deiiciūt sepius ac
exterminat quo saluti suæ (& si nō alia at saltē hac
via) cōsultū esse possint. Quid fœdius & ignauius
dici queat, q̄ hoībus exteris, manibus flagitosis se
cōmittere, suos vero prudētes, sobrios, iustos per-
sere atq̄ deuitare. Quāta ista tyrannorū fœlicitas?
Quos cōtinuus & ingens semper angore afficit met⁹

LVCIANI,

quo nō modo animi grauster excruciant, sed cuncta
insuper dulcia mūdi dona fugant & dissipant, quā-
tæ iste eorū deliciæ, quāta gaudia, qui tranquillita-
tem nunq̄ & pacē sibi, ne dicam populis suis aut hō-
stibus concesserit, expertes omnino tam sanctissimi
atq̄ omniū dulcissimi boni. Quæ nam vber tas ista
bonorū qui distracti aliūde, neq; sciant, neq; visant,
neq; pertractent, neq; gustent vñq; Quanta ista im-
perii bona, quæ quum ipsi videre & attrectare non
possunt, cōiectant necesse est aliorū curæ & guber-
nationi ignari rerū suarū, nescij oīm ferme q̄ sub se
gerunt, fraudati quotidie & decepti, ab his p̄fertim
quos præ ceteris hauserūt, qbus tñ quū se credant,
quotinnocētiū criminatiōes, q̄t facinorosoꝝ falsas
cōmēdatiōes audiūt, q̄t iēs eoꝝ fidē sequuti, bonos
p malis, malos pro bonis ducūt, atq; hos bñficiis, il-
los pœnis afficiūt, qdꝝ gravius est, quoties ipsis
etiam videntibꝝ hi quostm extulerit p sententia suā
foro qſꝝ ledūt, cōcutiūt, opprimunt, atq; dilaniant
qd mis̄ si exardescūt postea poploꝝ, odia si labefac-
tāt postea eoꝝ stat, atq; defolat. quāta ista ūq; op-
tanda imperia, cū qbus & seruitutē pessimā degant
subiecti tantis perturbatiōibus, tādis insiditis, subiecti

PALINVRVS

Ipsis etiam quos sibi subiecerunt, constricti quasi
qbusdam regni conpedib⁹, clausi intra arces quasi
magni alicui⁹ criminis rei, coartati instar ferarum,
exclusi ab omni quæ foris capitur recreatiōe, pri⁹
uati libertate, quod est tam dulce & omnibus opta⁹
bile bonū, nō hoīb⁹ mō, sed cæteris insup qbuscū.
q̄ animantibus, cuius priuatiōe quid est, quid tri⁹
stius aut infelicius contingere possit? PA. Nō cre⁹
dis Charon bonos aliquos mitisq̄ & moderatæ na⁹
turæ tyrannoſ esse. CH. Immo multos credo, sed ta⁹
ta est dominādi libido, tantus ardor, tanta nescio q̄
pestis ingēita, vt q̄s semel iuaserit, sint summa quā
uis bonitate præstantes, adeo illiciat eos, illiciēſq̄
deprauet, vt vita poti⁹q̄ imperio qd' iam occupaue⁹
runt carere possunt, vel ad conseruandū, vel ad am⁹
plificandū p̄tendunt vnguib⁹ dentibusq̄, ac prop⁹
tere a nemo est tam bonus tyrannus, cui conserua⁹
tionis, amplificationisq̄ suæ gratia, multis nō mag⁹
nas inferre iniurias, atq̄ ob eas illatas non plurimū
timere plurimas vt pati anxietates contingat, PA.
Miror cur tantis in malis, quæ plane ita vt narras⁹
sti vera esse puto, appetant tantoperc mortales
imperium, nisi id fortasse faciunt cupidinc honoris

LVCIANI,

& gloriæ. Quid nimirum tam præstas atq; excellēs bo
nū tolerabiliores reddit tātas q̄s modo exposuisti
miserias. Dulce q̄ppe ē mādarē aliis, p̄ferri omib;
emiere, p̄cellere, venerari, timeri, suppliciter exos
rari, assurgi sibi, vía decedi, i clinariceruicem, flecti
genua, audire laudes suas, & rerū bene gestarū des
cantationes. Quæ quū & diuina numina plurimū
cipient, facile intelligi potest quantū & his quoq;
mortaliū mentes cipient. CH. Quæ tñ capere pōt
tyrannos ullius honoris aut gloriæ exhibitio, q̄ se
certo inuisos omnibus esse sciunt. A quibus si lau
dentur, si audiat, si assurgat, atq; incuruet, intelli
gunt palam vel assentatiōis, vel timoris causa id fies
ti. Quare nō est ita dulcis, vt putas, huiusmodi ho
noris & gloriæ extensio magis q̄ exhibitio. At vero
dulcior is est qui in priuatos, homines ab amicis &
benevolis honor exhibet, ppter aliqd eorū egregi
um facin² aut excellentē virtutē. Vera ista gloria,
vetus iste honor, ac dignus quidē, q̄ & diuina numi
na cipient. PA. Nullā ego video causam cur tanto
pere impia defyderent, defyderataq; cōseruent, nisi
q̄ habēdi cupido, qua tñ trahiſ humanū gen², i his
maxie expletur. Quo em̄ quisq; plus auri, agrorum

PALINVRVS.

edificiorū, oppidorū acq[ui]rere possit, nullo parcit la
bori, quantūcunq[ue] vis magno & intolerabili. Neq[ue]
villus tam amar⁹ labor, q[uod]n ppter quæstū, & maios
rem rerum cumulationē dulcescat. Ita quū tyranni
super omnes plus possideant, super omnes & beatores
videntur, licet cetera eis tristia sint, atq[ue] peracerba.
CHA. Neq[ue] istud quidē affert villam beatitudinem,
nam in primis nō efficit diuitē maior habūdantia,
sed minor cupiditas. Qui em̄ paruo p[ro]tent⁹ est, id tñm
cupit quod necessitati vitæ sufficiat, is habūde est
locuplex, ppter honestū quod facilius implere p[ot]est
desyderiū, quod quum & impleuerit, liberat⁹ est ab
omni, q[ui] alii rapiunt, habēdianxietate. Qui vero quā
cumlibet diues plura cōcupiscit, plurib⁹ indiget, q[ui]
perseuerāte acq[ui]rendi insatiate, efficit minus votū
cōpos, q[ui] em̄ magis crescit multaꝝ rerū possessio^s,
magis etiā cupiditas, neq[ue] finē vnq[ue] habet vorago il
la cupiditatis. Deinde nō est iudicandus quisq[ue], vel
locuplex multitudine, vel pauper paucitate diuitia
rū, sed vel rerum magis implemēto vel necessitate.
Nam si multitudinē excedunt sumptus, quō potest
credi diues, q[ui] minus habet q[ui] necesse esset, q[ui] re quū
necessitatē sāpius magnā patiant, q[ui] tantā imperit

LVCIANI

molem administrant, indigētores etiam putas sūt
priuatis hominib⁹, quibus licet tenues sint opes, at
necessitatibus saltem suis, vel pares, vel superiores
Taceam⁹ graues, quas quotidianē expilationes, vel
rapinas perferunt a quæstorib⁹ suis. & ab his maxi-
me, quorum fidei magis credunt: qui quo maiora
etiam naucti sūt imperia, eo maiora utiq⁹ furtā maio-
rem⁹ proinde rerum suarum diminutionē patiunt-
tur, a quibus priuatos saltem homines liberos esse
constat. Qui & diligentius patrimonia sua ipsi per-
securare, & attentius omnia intueri possunt. Dicas-
mus vero curas, & labores quos in administrandis
tantis opibus, gubernandoq⁹ tanto potentatu toles-
rare eos oportet, quorū fortioresq⁹ herculis hūeros
necessē est ad sustentandā tantā molē plures etiā q̄
Argi ocl̄os ad tantā rerū varietatē peruidendā, atq⁹
distribuēdā, plura quoq⁹ q̄ Iani aut Vertūni capita
ad intelligēda, examinādaq⁹ tot actāta quū hostiū,
tum populoq⁹ suoq⁹ q̄ illis negotia deferunt. Quæ
tanta animi vis quæ nō debilitē, quæ tāta soliditas
quæ nō cōcūciaf, quæ tanta p̄nptitudo quæ nō re-
mittat? Cui⁹ est tanta valitudo, tñi robur, q̄ se tam
vasto curarum ponderi parū audiat polliceri? Cu⁹

PALINVRVS.

Ius est adeo æquabilis, & moderatus animus? adeo
pseueras? q tam multis, tanq cōtinuis laborib? nō
defatigari, non quassari vnq, atq? infringi possit.
Omittam? mortales, de nobis tñq hæc ultima los-
ca colim? loqmur. Verū putas Palinure beatiore
esse vel me q pauprīm? sum omniū, q nihil ppter hāc
quā cernis pusillā līntrē possideo, vel Plutonē lati-
tamq immensi regni tyrannū intelligo, & si taceas
qle de hoc si iudiciū platurus, crede mīhi minime
meū cū suo statū cōmutarē. PA. qre? CH. Quia let?
ago & sūma ani qete. Nō vlli? rei villā gerō nisi trās-
uehēdi hasce huc descēdētes aīas, & pseruādi incolu-
mē hūc fasellū meū, solicitudinē i q dicā tibi qcqdē
qd me grauer. Quū em ppter vetustatē fatiscat alii
qñ rimis, curare me oportet vt restituā integrati-
suę. Quare eū cōsuo sc̄pi?, & obstruo si qd rimarē,
hēcois mea cura ē, hic ois labor. At Pluto cū tātē di-
uitijs suis ac regno tāto nunq lētaf, nunq qui escit,
tot curis carpi?, quot replef hic vmbbris loc?, impli-
catū semp habet vbiq animū, hinc fert, illinc rapi?,
omnibus intentus locis, omnibus occupatus ministrs
hic mādat, illū terret, alios acciri iubet, metū illi
omnia incutiunt, nunc terræ hiatus, nunc motus

LVCIANI.

formidat. Sæpe illū trepidare cogit lampas phœbi,
ne villa ex parte irradiet regno suo. Sæpe & fulmen
magni fratris ne penetret auerna, atq; labefactet, q;
ties vidi ego illū dum rebus suis timet iniectū sum-
mo curru pagrare omnē hanc regionē, lustrare fis-
nes, scrutari om̄ia diligēter, ascendere etiā in super-
rū orbē, circuire terras, puestigare quodcūq; peri-
culū perferre posset, nihil omnino incauti & inexplo-
rati relinquere, quæ cū multis in locis, at maxie ea
solet efficere in terris Siciliæ, q; magis etiā eū terrēt
pter magnas reluctatiōes Tiphœi gigantis, qui-
bus totā conquassat illā patriā. Nam postquā ipse
ausus fuit bella inferre cœlo, iniecere superi ei⁹ cor-
pori Trinacriā, sub qua ab omnib⁹ vndiq; montis-
bus pressus, & grauat⁹, conat̄ fæpe se attollere, im-
positaq; sibi rejcere. Proindeq; magnos concitat
motus, ac tantos quidē, vt hæc loca nostra cōcutiat
grauiter & tremefaciat. Cogita nūc q; leta & optan-
da sit fors huius inferni tyranni, cuius tot diuidit
anīmus curis, tot p̄pellit tumultuationibus, quem
tot operteat p̄cavere pericula, tot dispensare minis-
teria, omnia percensere, omnia corrigere, omnia,
vel ipse gubernare, vel aliis gubernāda cōmittere.

PALINVRVS.

Attende rogo, & velex hoc vno collige eius fœlōtatem? Nam si me deficere cōtingeret huic nauicu lario ministerio, quod ita necessariū est (vt vides) Necessitatem eum vices meas subire, ne aliquo deficiente portatore regno suo male succederet. PA.
Hoc pfecto non modo verū esse video, sed manib⁹ etiam ipsis (vt aiunt) tango. Nam ea nocte qua alio somno grauiatus e puppi in mare excusus fui, id cōtinuo sensit Aeneas meus, q errantē sine magis tro nauē intelligens, gubernauit eam tota ipsa nocte, non indignatus, q quæ sceptrū gestare solebat, remū etiā manus attrectarēt. CH. De magno ei⁹ ger mano nihil loquor, nō me latet, quantos & ille labores accuras sustinet. Sed id p̄cipue scio, quū temeritate Phaetontis tor⁹ pene orbis cōflagrasset, quantum tunc regno suo timuit, quantū tota cœli mœnia circuit, & ne qd labefactū virib⁹ ignis currueret explorauit. Prætereo tertīū fratrē moderatorē vndarū, cuius plurimæ etiā ac maximæ curæ nō facile explicari possent, sed prefertim quæ sub illa quoq Phaeton te a conflagratione ad summū pœne usq exitium cum toto regno suo eum affecerunt. PA.
de hoc possum, qd oculis meis vidi, afferre testios,

LVCIANI,

nium, vidie quidem tempore illius quem supra res
tuli horrendæ apud Siciliā tēpestatis, cōmotū gra-
uiter Neptunū, & ex alto prospicientē vocasse ad
se Eurū & Zephyrū, increpatis acriter eis, p tanta
fuscitata tempestate, placasse ocius omnia atq; trans-
quilla reddidisse. Quod argumentum pr̄estat mihi
cuidēs plurimaꝝ (vt inquis) ac maximarū, q̄ omnia
in latissimo imperio suo paria sīnt, curarū suarum.
CHA. Dic oīo Palinure, putas ne īā beatā esse tyra-
norum vitā? **PA.** Mīnime. **CHA.** Optares ne viuus
eorū fortē? **PA.** vt quid optarē? ī quo nihil omni-
no optandū esse manifeste intelligo. **CH.** Ergo cer-
to eos arbitrarī miseros. **PA.** Non miseros modo
sed oīm etiā miserrimos. **CH.** Miꝝ q̄ mō eos tanta
frui beatitudine pr̄edicabas. **PA.** Quid mirū si cæ-
cus laudet tenebras, quas postea luci restitutus dam-
net. **CH.** Vis vt & alia eorū mala tibi referā? **PA.** Re-
stant item alia **CHR**, & alia & grauiora. **PA.** Quid
audio, grauiora haud vñquam istud credam posse
his quæ modo dixisti grauius aliquid addi. **CH.** cre-
des quū audieris. **PA.** Dic ergo. **CH.** Vides vt ap-
propinquamus iam ripæ, non possum longiora res-
cum iam facere verba. **PA.** Rogo te mi Charon ne

LVCIANI.

fallas audiissimā expectationem meam. CH. An cæ
terarū vimbrarū quas in littore reliquī audiissimā
etiam expectationē vis vt fallam? PA. Non diu mo
raberis, perge o mi Charon. CH. Immo diutius q̄
soleo demorat⁹ sum, sed latus etiā nauigauit ppter
te cuius fabulatione delectabar. PA. Age ergo vt fa
cis lentiorem ptrahe nauigationē, vt quæ reliqua
sunt dicenda prosequi possis. CH. Ea tandem tāta est
tibi audiendi cupiditas? PA. Tanta. CH. Morē tibi
gerā, qua in re illud te scire velim, q̄ plurimū miser
ram reddit mortalium vitam, instabilitas scilicet &
ruina rerum. Nam certum nihil & permanēs in vi
ta quisq̄ sibi polliceri queat. Quomō is beat⁹ cense
bitur cuius summam quantumuis & plenam beatis
tudinem minima omnis disturbatio violare & au
ferre pot⁹: sane quū oīa apud mortales infirma atq̄
mutabilia sint, nulla tñ infirmior fors est atq̄ mu
tabilior q̄ tyrannoī, quoī etiā cum maior sit exal
tatio, & sublimata magis status altitudo, magis est
proinde (quum mutari eas contingat) casus & ruina.
Inde tantæ tyrannorū pditiōes, eversiones, truci
datiōes, vt nemo eoī fere vñq̄ euaserit, qui non vel

LVCIANI.

regno depulsus, vel veneno necatus, vel cruēta affi-
qua & pessima morte cæsus vel peremptus sit. Qui
talē eorū vitā optabit: qui p̄ modicī temporis fœl-
citate (si tamē illa fœlicitas appellanda sit) tam tri-
stī postea, tamq̄ amaro fine p̄sumat. Horret anim⁹
dicere, nam ne credas histantū mortales subiectos
malis esse, sensimus & horū magnā partem aliquant
do nos inferi, licet tam valida nobis, & munita sit ci-
uitas, tam firma & præpotens, atq̄ omnibus vndi
& præsidits circumsepta. Non possum sine dolore
meminisse illius dñe, qua Hercules heros ille fortis-
simus hæc regna penetrauit, perfregit fores, inua-
xit Regem, exterruit Reginā, quā & ante socii eius
rapere adortierant, abstraxit cerberū, vincitq; &
catenatū magna vi in orbē duxit, concessit loca om-
nia, trepidare om̄es vimbras atq; ipsos iudices fecit,
me quoq; nō modicū lesit, quem erepta cymba cont-
to hoc meo p̄cuſſit, impulsumq; grauiter in mediā
paludē exturbauit, rimui equidem tunc desolatum
iri barattrū totum. Credidi tunc supremū Plutoni
finem aduenisse regni, neq; minus illū cum cōſuge
in p̄dam duci ad superos p̄tartareū canē, sed paulo
humanius cum eo actum est q̄ opinabar. Nam tan-

PALINVRVS.

dem sibi ac regno suo bene consultū est, necq; tñ ita
cōsultū est qn triplici custode suo qui tā p necessari
us erat spoliaret, q; si opinione meā quæ commūis
erat fata coæquassent, tūc cernere fuisset, vtrū beas
tior, vel meus, vel Plutonis tanti regis stat⁹ esset.
Ego quidē nihil ambigo, priuatus fuisset hac nauī
cula, hoc em̄ habeo tm̄ qd̄ adimi mihi possit, priua
tus etiā fuisset Rege meo, sed q̄tq; t alios voluisse
reges, pcul dubio inuenissem, q ministerio meo in
digētes seruitiū meū plibēter sibi delegissent, & for
tasse hoc lucri fecissem, q p vetusta & attrita, quale
hanc intueris, nouā mihi & magis solidā lembū ac
quisissem. At Pluto quātas opes, quātos honores,
quantū regnū amisisset, quantā in egestatē, quantā
in calamitatē decidisset. Qui necq; par q̄ alid⁹ regnū
vti parē ego v̄l meliorē nauim, necq; parē aliū famū
latū, vti parē ego v̄l meliorē dñm iucnisset. Excedo
iam modū dicendi, sed si tempus sineret, narrarem
& quibus olim curis vexatus, q̄toq; timore percus
sus ppter bella Gigātū fuit summ⁹ Olimpi rector.
Cuius narratio maiore etiā augeret eorum quæ su
pra dixi maloꝝ cōfirmationē. P.A. Haud op⁹ est ex
emplis mihi. Nā nemo mortalium fuit, q̄ maiora q̄

LVCIANI,

ego vnḡ viderit eoꝝ maloꝝ exēpla. Quid est extis
tit his tēporibus Troiano Regemaius: quid opib⁹
suis cumulati⁹? Quid opib⁹ munījus & pulchri⁹?
& qd demū exitū tantoꝝ bonorū tristius: qd cru-
deli⁹: qd flebili⁹? Vedit infœlix pater tā arduum &
longū bellū, tot cruentas mortes natoꝝ suoꝝ. Vi-
dit euersam funditus & incensam vrbem. Vedit la-
tranem cōiugem, captiuatas nurus & filias? popu-
lationē tātaꝝ diuitiaꝝ, ipse q̄q̄ qd vltimū restabat
illi, senectutis suæ solatiū Pyrricē cōfossus, & cru-
delissima morte cōsumptus est. CH, q̄s melius me
hæc nouit: q̄ cūctos hac scapha transuexi. A qb⁹ &
omnē calamitatē suā seriatis pdidici. Not⁹ est abū
de mihi Priam⁹, cui⁹ cognitio acerbo çasu, non pos-
tui non dolere. Notus est Troilus, noti Hector &
Deiphœbus, nota est cætera tot filiorum ac nepotū
turba, noti innumrabilis q̄ illo bello perieſt Tro-
iani pariter & Grañ duces. Nota est infinita q̄ tunc
occidit populorꝝ manus. Nullo memini tēpore lō-
giorem intersectorū multitudinem huč descēdisse,
q̄ illo quo ita laſtatus fui, vt pr̄e multitudine omnib⁹
transuehendi minime hæc cymba sufficeret, plane
quid opus est tibi monitore ad aperiendas eorū mi-

PALINVRVS.

ferias quas tu subiectas oculistuis habuisti, q̄ si p̄c
angustia temporis t̄ceret (iam enim video propri
nos applicare ripæ) narrarem & milia aliorū tyrās
norū, ex quibus cresceret etiam magis tibi opinio
eorū calamitat̄. Nam illud possum quod certo scio
tibi verum confirmare, nullū fere me vidisse vñq̄
tyrannorū huc descendentiū (descendūt porro om
nes) qui nō vel alicui⁹ veneni infectionē, vel magis
nas v̄lcerū cicatrices & sanguinolentę alicui⁹ mortis
horrida signa p̄ se ferret. Ita mirū est videre, tot ac
rātos necatos, cōfossos, crūētatos, trucidatos. PA.
Quis nūc se tantis in malis tyrānū nunq̄ esse opta
bit? q̄s imperia assequi q̄ret quæ iam certius certo
cognosco magis fugienda etiā q̄ Medusæū caput.
CH. Audisti quibus apud superos tyrāni malis tor
quentur, sed si intelligeres, quæ hic apud iferos gra
uiora etiā illis parant, phorresceres & longe magis
eox̄ sortem. PA. Ergo & alia hic tyrānis parantur
CHA. Credis Palinure scelera q̄ patrant mortales
hic aliquā impunitacſſe? PA. Hoc mō anſaduertebā.
CH. Animaduertēdū est igit̄ tibi, quod cūq̄ in vita
peccatur, paridemū post mortē & respondentē pec
catis poenam puniri. Nam vt capias quod dico, si tu

LVCIANI.

Palinure artem tuā nauiculariā viuens male exer-
cueris, si in dñm tuū mali quicq̄, vel cogitaueris, vel
cōmiseris, si inaudiēs dicto suo extiteris, iuuenies hic
tibi p̄paratas his quæ deliq̄ris similes pœnas. PA.
Nihil pfecto Charon scio, qd' male egerim, v̄l i do
minū meū peccauerim, nisi somnolentā illā dormi-
tionē meā, qua negligēti? certe ē debebā me gessi.
Nā magno in perciculo nauim simul & dominū quē
vehebat meū reliqui, nisi vigilantior ipse & cauti-
or melius sibi cōsuluisse, sed pœnarū satis tum ob
hoc crassum peccatū meū etiā in vita recepi. CH. Re-
cipies etiā in morte. Ibis em̄ quū enau te dimisero
ad seueros iudices nostros, q̄ examināt & censem̄
delicta omniū. Ducent quoq̄ te in examinationem
scrutabūtur q̄ criminā tua. Videor vero videre, q̄
līce iudicabunt penę subiiciendū, PA. Quali? CH.
Parem peccato tuo tibi pœnā statuent. Nam quum
somno peccaueris, æterno etiam te somno damna-
bunt. PA. Dormiā ergo inæternum? CH. Ita puto
nisi grauius sit aliud peccatū tibi. PA. sic mites ha-
beam iudices, vt nō sit grauius aliud mihi. CH. Nul-
lam ergo nisi somni pœnam patseris. PA. non h̄ec
grauis pœna mihi videſ. CH. Neq̄ aſiniſ etiā & bgo,

PALINVRVS.

bus, at magnis & exellēti aliqua virtute p̄dit; viris
grauissima existimāt. PA. quas vero dic pœnas p̄fe-
rent tyranni? CH. Audis tot clamātes & lamentati-
tes voces, tot horrificos plāct?, tñ stridorem ferri,
tot tractus catenarū. PA. Delectabat me adeo ser-
mocinatio tua, vthis minie animū itenderē, sed gd
audio tā triste atq; horrédu, qd' præ horrore pœne
aures meq; substitere nō pñt? CH. Sūt hæc quæ au-
dis tormenta tyrañnorū. Nam quū illi in vita car-
cere quēq; incluserint, spoliauerit, flagellauerit, tru-
cidauerint, in summū luctū, in summā egestatem, &
calamitatē deduxerint, dānati sunt etiā ab incorru-
ptis iudicib? ad pferendas pares pœnas. Ideo teter,
rimis quoq; carcerib? inclusi, spoliati, flagellati, ros-
tati, cæsi membratim, ac mille atrocissimis mortis
bus cruentati, tantos edunt, quantos audis gemit?,
tñ luctū, tot ac tātos reboat?, clamores atq; eiulat?.
PA. Dic etiā mihi Charon an his pœnis plectunt, q
magni atq; primarii tyrannis assistunt, CH. prors
sus hisdē. Nam suasu & p̄filio eorum maxime com-
mittunt tyranni scelera sua. PA. An & in vita illi be-
ati? CH. Non secus ac tyranni quibus assistūt, nam
hisdem quoq; malis subiecti sunt, eadē em sūt in eos

LVCIANI,

populorū odia, maiora etiā inter se, eedē curæ, eadē pericula, & quod miserabilis est, deiiciuntur sæpe a tyrannis suis, & vel carcere, vel morte aliqui pessima afficiuntur. PA. Tanta est ergo tāq; generalis omnium calamitas. Vllam vero prorsus esse putas hominis fortē quæ beata duci possit? CH. Immobiles atos aliquos non nego fuisse mortales, sed praros tñ. PA. Quos perraros? CH. Qui amore virtutis & litterarū, cōtempserūt cætera mundi bona. Qui se innocuos, puros, castos, integros, incorruptos, cōseruantes, extrulerūt animū altius ad gustandā diuinā excellētiā, hūana quasi sordida & abiecta relinquerētes. Nam virtus p se tam dulcis, tamq; iocunda res est, vt īcredibiles amatorib; suis afferat voluptates. Tā nobilis & p̄stans est eius possessio, vt summa qdā vberitate ditet possessores suos. Quā qui vere est a sequitur nihil p̄ter litterarū studia dulce, nihil p̄ter dei cognitionē habet amabile, quæ tñ p̄dulcia fibi bona, stabilia, ppetua, incorrupta p̄eligit, custodit, amplectit. Reliqua vero mundi sup̄mo tandem gustu amara, infirma, momētanea, corruptibilia, fūco mēdatiora, hilo ianiora, hillæ ieiuniora, papis volantibus leuiora fugit, cōcēnit, abiicit, pculcat, cōrātusq;

PALINVRVS.

Sciō achō estissimis suauissimisq; studijs suis, touū
nihili mūdū ducit, ruētē etiā nō formidat. In his res-
creat, refocillaē, lætā & iocūdā agit vitā, ridet tātas
hoīm tāq; stultas & vltro sibi quesitas anxietates,
tot ineptias, tot cassos labores, tot inanis curas, ne-
minī nocet, nemini molest⁹ est. Laudant eū om̄es, p̄
dicant, admirant, beniuolētia cōlectunt, fauore p̄
sequunt, q̄ vere hic beat⁹ est q̄ p̄scientiæ suæ inocē-
tia & integritate frui. Quod primū est & dulcissimus
omnibus, bonus, securusq; sui nullo timore angif,
nulla angustia torqutur, nō timet largas (qb⁹ caret)
q̄s q̄ nihil facit diuītias sibi a potētorib⁹ eripi. Non
timet a q̄cūq; se ledi, q̄ nec quēq; se lessisse certo intel-
ligat, q̄p̄ vere hic fœlix ē q̄ tot tātisq; semot⁹ curis &
periculis, tātasq; vacu⁹ perturbationū, sibi sempalijsq;
iocūdus, læteē semper & omnibus q̄tquot sunt mun-
di honestis, & his etiā que cælibū cōmunes sunt per
fruas voluptatib⁹, qui hūanioribus sanctioribusq;
dedītus studiis, cōtēnat om̄ia, cōtēnensq; om̄ia pos-
siderat. Nāis possidere om̄ia videē, non qui omnibus
abūdet, sed cui nihil deficiat. Porro, illi nihil deficit
qui nihil p̄cupiscit. Concupiscens autem nihil, cōtēs
nitoia. Cōtemnēs q̄ ita id assegtur quod desyderat.

LVCIANI.

D^esiderio vero suo fruie ademū vera & solabitur
do, beatorumq^o omniū plenitudo est. PA. Hi ergo
quū nihil mali egerint, pœnaq^x etiā nihil patiuntur.
CH. Nihil prorsus, immo, ppter trāscētā bñ vitam
meritū magnū assequunt. PA. qd? CH. Vel cœli fi-
unt incolæ, cōmūicatq^x æternū illis cœlestib^z bōis.
Vel si huc descēdūt, mitunt i elisiū, q loc^z est qctis
ac delitiar^x, vbi sedes fortūtatæ, cāpi apti, læti, oīm
omino pœnaq^x expertes. PA. O si mihi ad mortales
redire aliquī ptingeret, inclamatrē q̄ magna possem
voce, admonerē p suo quēq^x officio & dignitate, ac
infarē tantā labor^x frustrationē, tantā curarū vanis-
tatem, tot corruptas opiniones, puerſaq^x iuditia, &
q̄ maxime increpatrē, qui, vel magistratu quo piam
magno, vel imperio cæteros antecedēt, ostenderē
tanta quæ anteā ignorabā, sed te docente tūc intel-
ligo mala eorum grauissima, dictu horribilia, reuo-
carē omnes a vitiis, ab inferēdis iniuriis ad melio-
rem victū, a supflua agendarū rerū cura, intenderē
desideriū virtutis, laudarem innocentia, p̄dicare
frugalitatem, exhortarer cūctos ab bene, grauiter,
castigateq^x viuendū, ad se cognoscendū, ad contemn-
endū tot caduca & somni cuiusdam, vel umbræ

HERCVLES.

magis similla mundi bona, inuitare ad honestas artes, ad ingenuas exercitationes, ad studia litterarū ad spem, ac cōtemplationē diuinæ bonitatis. CH. Et recte sane, sed vides & ripam attigisse, egredere iā.
PA. Et iam egressus sum. Ad iudices eo, placidam opto tibi semp navigationē, salue o Charō & vale.
Ch. Et ego ad reliquas umbras redeo, placidos opto tibi semper iudices, salue o Palinure & Vale.

LVCIANI HERCVLES LOCVTORES DIOGENES HERCVLES DIOGENES.

Vnquid Hercules ipse est, haud quisq;
me Hercule alius arc², clava, pellis leo/
nina, magnitudo ipsa, tot² deniq³ Her-
cules est, igit^e e vita decessit, q Iouis fuerat fili²? dic
quæso o præclarissime mortuus ne es? Ego enim
quum terræ supessem tibi haud secus q̄ deo sacrifi-
caui. HER. Recte q̄ ppe sacrificasti. Hercules em̄ ip-
se in cœlo vna cum diis immortalibus cōsistit. Ebē
apud se habēs crurib² formosissimā. Ego vero qui
te alloqr sua sum umbra. DI. Quid nam dicis amas
bo umbra ipsius dei? HER. Fieri em̄ potest altera
euni ex parte deū esse. Altera vita decessisse. DIO.
Vtq³. HER. Ille enim nequaq³ mortu² est. Sed ego

H

LVCIANI,

dum taxat, qui suis sum imago. DIO. Perpende nunc
p optime te ipsum, p sua virili parte Plutoni tradis-
disse. HER. Sic res se habet. DI. Quo pacto igitur
callidissimus quum sit Aeacus. te eum nequaquam esse
non nouit. Sed admisit tanquam subinductum Hercule?
HER. Quoniam sibi sum perquam similis. DIO. Vera au-
tumus, nam ita persimilis, ut ille ipse sis. Causa si-
tur ne contra sit, tu quidem Hercules existas. Imago
vero apud deos immortales Eben in uxorem dux-
erit. HER. Audax nimium es atque loquax, & nisi ab
argutiis quas in me itulisti desinas, senties quod primus
qualis dei imago sum, arcus enim nudus est atque pa-
ratus. DIO. Cur autem de cætero te timeam, quum
semel mortuus sis. Sed per tuum Hercule dic quæ-
so, dum ille viuebat, eras ne vna secum, & tunc ima-
go existens, aut unus quidem eratis in vita, postea
quam e vita decessistis separati, ille quidem ad deos im-
mortales aduolauit, tu vero umbra ut dignus videbis,
ad inferos aperuenisti? HER. Et si fas eodem foret ne-
quaquam responderi viro sophistice punctanti, attamen
aures quoque ad hoc porrigas. Quicquid enim Amphi-
triots in Hercule erat, id ipsum morte affectum est, quod
nempe, ego sum ut dixi totum, quod autem Ioui attinet,

HERCVLES.

set est cū dñis immortalibꝫ p̄stitutū. DIO. Perspī
cū enūc intelligo. Autumas em̄ eadem vice Alcmeſ
nam duos peperisse Hercules, vñū quidē ex Amphi
trione, alterū vero ex summo Ioue, ex quo factum
est, vt gemini vniꝫ matris vtero lateretis. HER. Ne
quaꝝ o infane idem pfecto ipsi eramꝫ ambo. DIO.
Neq; adhuc ad intelligendū id facile est, duos Her-
cules in vñū esse cōpositos, nisi q̄sdiceret vos tanq;
hypocētaꝫ in vñū fuisse copulatos, hominē vide
licet atq; deū. HER. Nōne sic tibi homines compos-
ni vidēt animo & corpore? vnde quid p̄hibet ani-
mū quidem ipsum ex summo Ioue natū adesse cœ-
lo, me vero mortale ad iferos aduenisse? DIO. vt iꝫ
eleganter hæc differuisti, si corpus hac tempestate
esses, sed incorpore a es imago, itaꝝ periculū est, te
triplicē iā fecisse Hercule. HER. Quo nā mō tripli-
cē? DIO. Hoc qdē mō, nam si vñ in cœlo existit, tu
vero apd' nos imago. Corpus aut̄ apud tumulū iā i
puluerē versum, hęc tria iam cōfecta sunt. Animad-
uertas igitur velim quem tertium corpori cſſe in-
telligas patrem. HER. Audax es atq; sophista, sed
qd nomē tibi est, q̄ huc aduenisti? DIO. Diogenis
Sinopæ imago, ip̄e aut̄ p̄ ipm Iouē minime cum diis.

H ij

LVCIANI.

me immortalibus, sed cū mortuorū optimis cōstis-
tui, Homerū atq; huiuscemodi fabulas deridens.

LVCIANI VIRTVS DEA LOCVTORES
VIRTVS MERCVRIVS. MER.

Irt⁹ dea pcpistolas orauit mō, vt ad se
virem. Eo percōtes qdnā me velit, illico
ad Iouem redibo. VIR. Salve Mercuri
ago tibi gratias, quandoquidē tua in me pietas, atq;
benignitas efficit, vt non penitus despecta ab omni
cætu deorū sim. MER. Expecto qd narras, tu mō p
breues narrationes facito, nam edixit, vt cōfestim
ad se redirem Iuppiter. VIR. Etiā ne tecū nobis nō
licebit nostras erumnas exponere? Quos sigīt ha-
beo vltores iniuriarū, si nō modo apud ipsum max-
imū Iouē, verū & apud te, quē semper in fratribus lo-
cum habui, colui, obseruaui, cōdolendi facultas nes-
gaſ. O me miserā ad quos cōfugiā? Vnde auxiliū pe-
tam? Evidē cū ita despiciar malo esse truncum ali-
quē q̄ deā. MER. Tādem effare, dum pbeo operā.
VIR. Vidē q̄ sim nuda & fœda? Hoc, itavt sim, effi-
cit fortunæ deæ impietas atq; iniuria. Aderam sa-
ne ornata apud elisos campos inter veteres illos
amicos. Platōnē. Socratē, Diosthenē, Ciceronē,

VIRTVS.

Archimeneidē, Policleū, Praxiteleū, & eiusmodi viros doctos qui me, dū vitā agebāt: piissime atq̄ religiosissime coluere. Interea loci, cū iam nō pauci salutatum ad nos aduolassent e vestigio fortūa dea in solens, audīx, tremulenta, p̄cax, maxima armatorū turba p̄septa atq̄ stipata, p̄perās ad nos iactabūdā. Enī inq̄t plebeia, tu ne maiorib⁹ diis aduētātib⁹, nō vltro cedis? dolui iniuriam nobis immeritis eo p̄acto fieri. Ac non nihilira cōcitata inq̄s, neq̄ tu maxima his verbis me plebeiā efficies, neq̄ si maioribus cedendū est, tibi turpiter cedendū censeo. Illa vero illico in cōuitiū sese effert aduersum me. Prætereō hic quas contumelias in me primū, dū hæc in ter nos gerunt, effuderit, iccirco Plato Philosoph⁹ cœpit contra nonnulla dē deorū officiis disputare, illa excandescēs, apagete hinc verbose inquit. Non enim decet seruos deorū causam suscipere, ceperat & Cicero orator plura valde suadere, at ex turba armatorū erupit. M. Antonius præpotens latera illa sua digladiatoria ostendens, grauissimūq̄ pugnūi os Ciceronis iniecit, hinc cæteri mei amici percussi metu, fuga sibi propere cōsuluere. neq̄ em̄ Policles tes peniculo, aut Phidias scalpro, aut Archienides

LVCIANI,

Oroscopo, aut cæteri inermes aduersus audaciſſi-
mos armatos, eosq; prædis atq; homicidiis suetos
bello ad ſeſe tuendos valebant. ergo me infeliciſſi-
mā ab iſpis diiſ omnibus, qui tum aderāt, atq; homi-
nibus deſertam pugnis ac calcibus totā cōfregere,
veſtes meas diripuere, in luſū pſtratā reliquere, de-
mū abicre ouantes. Ego vero ita conſecta cū primū
uicit conſcendi huc, vt I.O.M. hiſ de reb⁹ facerem
certiorē, iam quidē mihi, vt intromittar expectati-
mensis elapsus eſt. dūq; id vt impetrē om̄es deos ex-
euntes atq; redeūtes p̄cor, nouas ſemp aliquas ex-
cuſationes audio. Aut enim deos aiūt vacare, vt in
tempore cucurbitæ florefcant. Aut curare, vt papili-
onibus alæ ppulchræ pictæ adſint. Quid igit? ne ve-
ro aliiquid ſemp habebunt negotiij? quo nos exclu-
ſasteneant ac floccipendāt? Tum etiā & villicus fu-
ſcepit curam dudū ne cucurbitæ ſiti pereant. Nos
tñ neḡ diiſ, neḡ homiſbus ſcordi ſum⁹. Has ob reſte
iterū atq; iterū p̄cor obteſtorq; Mercuri, q; ſemper
apud deos īp̄os interps extitisti, & vt cauſam hanc
meā iuſtiſſimā, atq; p̄iſſimā ſuſcipias, ad te cōfugio
te ſupplex oro, in te omniſ mea ſita eſt ſpes, atq; ex-
pectatio. Da quæſo operā, ne, dū a vobis excludor,

VIRTVS.

Ip̄is quoq; mortalib; sim iudibrio. Nam erit qdē
idēdec⁹ deorū ordini, vbi homūculi me tam & sī ins-
firmā deā floccipendāt. MER. Audiui, doleo, verū
pro vetere n̄a amicitia vnū admoneo, durā nimis
atq; difficilē causam te aduersus fortunā suscepisse
Nam & Iuppiter ipse, vt cæteros omittādeos, cū se
ob accepta beneficia nimiū fortunæ debere sentiat,
illius vires atq; potentia vereſ. Ea em̄ ad cœlū diis
ascensum p̄stitit, atq; vbi vēlit, valens sua armatoꝝ
manu eiiciet. Quade resi sapis inter plebeios deos
ignota, quoad fortunæ odium extinctū sit, latebis.
VIR. Aeternum latitandum est, ego & nuda, & de-
specta abeo.

Pressi sunt venustioribus typis ī Luciani
Dialogi Lipsiæ in c̄dibus Melchioris
Lottheri. Anno. M.D.XVIJ

Christoffer⁹ ſiḡler est yoffſer firm⁹ liber